Úradný vestník
Európskej únie

SK
Séria C

C/2025/6772

23.12.2025

STANOVISKO EURÓPSKEJ CENTRÁLNEJ BANKY

z 18. novembra 2025

k návrhu balíka opatrení na zjednodušenie pravidiel v oblasti verejných financií, ktorý obsahuje cielené zmeny určitých pravidiel týkajúcich sa správy hospodárskych záležitostí Únie

(CON/2025/37)

(C/2025/6772)

Úvod a právny základ

Európska centrálna banka (ECB) prijala 17. októbra 2025 žiadosť Rady Európskej únie a 22. októbra 2025 žiadosť Európskeho parlamentu o stanovisko k a) návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 1173/2011 a (EÚ) č. 473/2013, pokiaľ ide o zosúladenie s rámcom správy hospodárskych záležitostí EÚ a ďalšie zjednodušenie tohto rámca [1] (ďalej len „navrhované nariadenie, ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 1173/2011 a (EÚ) č. 473/2013“), a b) návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 472/2013, pokiaľ ide o hospodársky a rozpočtový dohľad nad členskými štátmi v eurozóne, ktoré majú závažné ťažkosti v súvislosti so svojou finančnou stabilitou, alebo im takéto ťažkosti hrozia [2] (ďalej len „navrhované nariadenie, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 472/2013“).

Okrem toho prijala ECB 17. októbra 2025 žiadosti Rady Európskej únie o stanovisko k návrhu nariadenia Rady, ktorým sa mení nariadenie Rady (ES) č. 332/2002, pokiaľ ide o spôsoby financovania a využívanie diverzifikovanej stratégie financovania [3] (ďalej len „navrhované nariadenie, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 332/2002“ a spoločne s navrhovaným nariadením, ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 1173/2011 a (EÚ) č. 473/2013 a navrhovaným nariadením, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 472/201 ďalej len „navrhované nariadenia“).

Právomoc ECB vydať stanovisko je založená na článku 127 ods. 4 a článku 282 ods. 5 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, keďže navrhované nariadenia sú relevantné vo vzťahu k hlavnému cieľu Európskeho systému centrálnych bánk, ktorým je udržať cenovú stabilitu, ako je uvedené v článku 127 ods. 1 a článku 282 ods. 2 zmluvy a článku 2 štatútu Európskeho systému centrálnych bánk a Európskej centrálnej banky. V súlade s článkom 17.5 prvou vetou rokovacieho poriadku Európskej centrálnej banky Rada guvernérov prijala toto stanovisko.

1. Všeobecné pripomienky

1.1. ECB víta navrhované nariadenia, ktoré obsahujú potrebné a cielené zmeny určitých pravidiel Únie v oblasti správy hospodárskych záležitostí špecifických pre eurozónu. Cieľom týchto zmien je zabezpečiť zosúladenie týchto pravidiel s komplexnou reformou správy hospodárskych záležitostí Únie pre celú Úniu, ktorá bola prijatá v apríli 2024 [4]. Prvky správy hospodárskych záležitostí Únie špecifické pre eurozónu, ktoré sú upravené v navrhovaných nariadeniach, totiž neboli zahrnuté do tejto komplexnej reformy, a preto by sa s ňou mali zosúladiť. Cieľom navrhovaných nariadení je tiež znížiť požiadavky na podávanie správ pre členské štáty vrátane zabránenia určitej duplicite podávania správ.

[1] COM(2025) 591 final.
[2] COM(2025) 593 final.
[3] COM(2025) 595 final.
[4] Táto reforma pozostáva z nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1263 z 29. apríla 2024 o účinnej koordinácii hospodárskych politík a mnohostrannom rozpočtovom dohľade a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 1466/97 (Ú. v. EÚ L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj), nariadenia Rady (EÚ) 2024/1264 z 29. apríla 2024, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 1467/97 o urýchľovaní a objasňovaní vykonania postupu pri nadmernom schodku (Ú. v. EÚ L, 2024/1264, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj) a smernice Rady (EÚ) 2024/1265 z 29. apríla 2024, ktorou sa mení smernica 2011/85/EÚ o požiadavkách na rozpočtové rámce členských štátov (Ú. v. EÚ L, 2024/1265, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj).

1.2. Navrhované nariadenia konkrétne zahŕňajú okrem iného tieto zmeny, ktorých cieľom je zabezpečiť zosúladenie s reformou z roku 2024: a) spoločné ustanovenia o monitorovaní a posudzovaní návrhov rozpočtových plánov a zabezpečení nápravy nadmerných deficitov členských štátov v eurozóne; b) sankcie za nedodržiavanie pravidiel správy hospodárskych záležitostí členskými štátmi eurozóny; a c) ustanovenia o sprísnenom dohľade nad členskými štátmi eurozóny, ktoré majú závažné ťažkosti v súvislosti so svojou finančnou stabilitou alebo im takéto ťažkosti hrozia alebo dostávajú finančnú pomoc, a o dohľade po skončení programu. Toto zosúladenie prispeje k celkovej spoľahlivosti správy hospodárskych záležitostí Únie. Ako už ECB uviedla vo svojom stanovisku k uvedenej reforme, spoľahlivý rámec Únie pre koordináciu hospodárskych a fiškálnych politík a dohľad nad nimi je v skutočnom a silnom záujme Únie, členských štátov, a najmä eurozóny ([5]).

1.3. Spresnením a zjednodušením postupov a povinností podávania správ, ako sa predpokladá v navrhovaných nariadeniach, sa takisto zlepší efektívnosť hospodárskeho a fiškálneho dohľadu a zníži sa zaťaženie členských štátov spojené s podávaním správ.

1.4. Pokiaľ ide konkrétne o sprísnený dohľad, ECB víta ustanovenie, podľa ktorého je jeho uplatňovanie na členský štát eurozóny, ktorý je príjemcom preventívnej finančnej pomoci, výslovne spojené s takouto preventívnou finančnou pomocou, ktorá si vyžaduje, aby členský štát prijal nové opatrenia politiky. Bolo by to tak bez ohľadu na to, či sa preventívna finančná pomoc poskytuje v rámci úverovej linky Európskeho mechanizmu pre stabilitu s dodatočnými podmienkami, ktorá sama osebe zahŕňa takúto požiadavku na prijatie nových opatrení politiky, alebo v rámci iného nástroja preventívnej finančnej pomoci ([6]). Na základe toho sa uplatňovanie sprísneného dohľadu nebude vzťahovať na členské štáty eurozóny využívajúce preventívnu finančnú pomoc, ktorá si nevyžaduje prijatie nových opatrení politiky. Okrem toho Komisia pri prípadných budúcich nástrojoch preventívnej finančnej pomoci Európskeho mechanizmu pre stabilitu posúdi, či je uplatňovanie sprísneného dohľadu skutočne opodstatnené. ECB víta túto systematizáciu uplatnenia alebo vylúčenia sprísneného dohľadu v prípade členských štátov eurozóny, ktoré dostávajú preventívnu finančnú pomoc. ECB tiež víta, že navrhované nariadenia upravujú cieľ a rozsah dohľadu po skončení programu a zjednodušujú ho pri súčasnom zachovaní účinného posudzovania rizík splácania.

1.5. Navrhovanými nariadeniami sa napokon zosúlaďujú aj mechanizmy financovania finančnej pomoci Únie členským štátom mimo eurozóny, ktoré majú problémy s bilanciou platieb, s v súčasnosti platnou celkovou diverzifikovanou stratégiou financovania Únie, čo ECB takisto víta.

2. **Konkrétne pripomienky**

2.1. *Navrhované nariadenie, ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 1173/2011 a (EÚ) č. 473/2013*

ECB víta navrhované zmeny nariadení (EÚ) č. 1173/2011 a (EÚ) č. 473/2013, keďže ich cieľom je zabezpečiť zosúladenie týchto nariadení s ustanoveniami a celkovou logikou a prístupom reformovaného rámca správy hospodárskych záležitostí Únie. Zabezpečenie konzistentnosti medzi rôznymi nariadeniami, z ktorých pozostáva rámec správy hospodárskych záležitostí Únie, prispeje k väčšej zrozumiteľnosti a transparentnosti, čo je nevyhnutné pre účinné vykonávanie reformovaného rámca.

2.2. *Navrhované nariadenie, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 472/2013*

2.2.1. Ako sa uvádza v odseku 1.4, ECB víta spresnenia v navrhovaných zmenách nariadenia (EÚ) č. 472/2013. Podľa odôvodnenia 8 by členský štát eurozóny, ktorý dostáva finančnú pomoc na preventívnom základe od jedného alebo viacerých iných členských štátov alebo tretích krajín, Európskeho finančného stabilizačného mechanizmu, Európskeho mechanizmu pre stabilitu alebo inej príslušnej medzinárodnej finančnej inštitúcie, ako je napríklad Medzinárodný menový fond, pričom táto pomoc si vyžaduje prijatie nových opatrení politiky, mal podliehať sprísnenému dohľadu, a to aj vtedy, ak sa táto finančná pomoc ešte nečerpá. V uvedenom odôvodnení sa tiež

([5]) Pozri všeobecné pripomienky v stanovisku Európskej centrálnej banky CON/2023/20 z 5. júla 2023 k návrhu reformy správy hospodárskych záležitostí v Únii (Ú. v. EÚ C 290, 18.8.2023, s. 17). Všetky stanoviská ECB sa uverejňujú na webových stránkach EUR-Lex.

([6]) Pozri odôvodnenie. 8 navrhovaného nariadenia, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 472/2013.

uvádza, že úverová linka Európskeho mechanizmu pre stabilitu s dodatočnými podmienkami si vyžaduje takéto nové opatrenia politiky, a preto by členský štát, ktorý dostáva takúto finančnú pomoc na preventívnom základe, mal podliehať sprísnenému dohľadu. Napokon sa v odôvodnení 8 uvádza, že pokiaľ ide o nové nástroje preventívnej finančnej pomoci Európskeho mechanizmu pre stabilitu, Komisia by mala v jednotlivých prípadoch posúdiť, či skutočne existujú takéto nové opatrenia politiky spojené s novým nástrojom použitým v danom prípade a či je prijatie takejto finančnej pomoci členským štátom samo osebe dôvodom na uplatňovanie sprísneného dohľadu.

2.2.2. Ako sa tiež uvádza v odseku 1.4, ECB víta navrhované vloženie ustanovenia do článku 14 nariadenia (EÚ) č. 472/2013, v ktorom sa spresňuje cieľ a rozsah dohľadu po skončení programu ako monitorovanie a posúdenie a) schopnosti dotknutého členského štátu splácať prijatú finančnú pomoc s ohľadom na jeho hospodársku, rozpočtovú a finančnú situáciu; b) vykonávania akýchkoľvek reforiem zahrnutých do programu makroekonomických úprav alebo podmienok spojených s prijatou preventívnou finančnou pomocou; a c) potrebu nápravných opatrení na zmiernenie rizík dotknutého členského štátu pokiaľ ide o splácanie prijatej finančnej pomoci ([7]). Komisia má v súčinnosti s ECB naďalej vykonávať hodnotiace misie a oznamovať spravidla každých šesť mesiacov výsledné posúdenie príslušnému výboru Európskeho parlamentu, Hospodárskemu a finančnému výboru a parlamentu dotknutého členského štátu.

2.2.3. ECB takisto víta navrhované vloženie ďalšieho nového ustanovenia do článku 14 nariadenia (EÚ) č. 472/2013, ktorým sa Komisii umožňuje pozastaviť uplatňovanie dohľadu po skončení programu päť rokov po začatí jeho uplatňovania na obdobie piatich rokov, a to na základe osobitného posúdenia schopnosti dotknutého členského štátu splácať prijatú finančnú pomoc, ktoré môže Komisia pripraviť, a pri ktorom musí Komisia zohľadniť určité okolnosti stanovené v uvedenom navrhovanom novom ustanovení ([8]). ECB berie na vedomie, že sa neočakáva, že bude konať v súčinnosti s Komisiou pri oznamovaní jej posúdenia alebo rozhodnutia o pozastavení dohľadu po skončení programu. Príslušné misie sa však majú vykonávať v súčinnosti s ECB, podobne ako misie zamerané na preskúmanie po skončení programu.

2.2.4. Nariadenie Rady (EÚ) č. 1024/2013 ([9]) (ďalej len „nariadenie o jednotnom mechanizme dohľadu“) nebolo v čase uverejnenia návrhu Komisie, ktorý viedol k prijatiu nariadenia (EÚ) č. 472/2013, ešte prijaté. Okrem toho bolo stanovisko ECB k uvedenému návrhu Komisie ([10]) prijaté 7. marca 2012, teda skôr, ako boli dokončené práce na nariadení o jednotnom mechanizme dohľadu a predtým, ako ECB 4. novembra 2014 začala vykonávať úlohy, ktoré jej boli zverené nariadením o jednotnom mechanizme dohľadu. ECB víta skutočnosť, že sa v navrhovanom nariadení výslovne uvádza interakcia medzi nariadením o jednotnom mechanizme dohľadu na jednej strane a úlohami ECB ako orgánu dohľadu a príslušných vnútroštátnych orgánov v rámci sprísneného dohľadu ([11]) podľa článku 3 ods. 3 nariadenia (EÚ) č. 472/2013 na strane druhej.

2.3. *Navrhované nariadenie, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 332/2002*

2.3.1. ECB víta navrhované nariadenie, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 332/2002, ktorého cieľom je zjednodušiť spôsoby financovania systému bilancie platieb v prospech členských štátov mimo eurozóny a zvýšiť jeho účinnosť a nákladovú efektívnosť.

([7]) Pozri článok 1 ods. 9 písm. b) navrhovaných zmien nariadenia (EÚ) č. 472/2013, ktorým sa do uvedeného nariadenia vkladá nový článok 14. ods. 1a.

([8]) Pozri článok 1 ods. 9 písm. d) navrhovaných zmien nariadenia (ES) č. 472/2013, ktorým sa do uvedeného nariadenia vkladá nový článok 14 ods. 2a.

([9]) Nariadenie Rady (EÚ) č. 1024/2013 z 15. októbra 2013, ktorým sa Európska centrálna banka poveruje osobitnými úlohami, pokiaľ ide o politiky týkajúce sa prudenciálneho dohľadu nad úverovými inštitúciami (Ú. v. EÚ L 287, 29.10.2013, s. 63, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1024/oj).

([10]) Pozri stanovisko Európskej centrálnej banky CON/2012/18 zo 7. marca 2012 o posilnenej správe ekonomických záležitostí eurozóny (Ú. v. EÚ C 141, 17.5.2012, s. 7).

([11]) ECB poznamenáva, že článok 7 ods. 4 (dohľad nad programom) a článok 14 ods. 2 (dohľad po skončení programu) nariadenia (EÚ) č. 472/2013 by po zmene navrhovaným nariadením, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 472/2013, obsahovali odkaz na článok 3 ods. 3.

2.3.2. Metóda financovania systému pomoci Únie je v súčasnosti založená na nadväznom financovaní a Komisia v rámci tejto metódy vykonáva trhové operácie na základe požiadaviek pri každom konkrétnom poskytovaní úverov. To znamená, že každá transakcia Komisie v oblasti vypožičiavania je priamo spojená s potrebou vyplácania. Navrhovaným nariadením, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 332/2002, sa mení metóda financovania systému na diverzifikovanú stratégiu financovania, čím sa zosúladí s jednotnou diverzifikovanou stratégiou financovania Komisie, ktorá sa v súčasnosti uplatňuje.

Vo Frankfurte nad Mohanom 18. novembra 2025

Prezidentka ECB
Christine LAGARDE